

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr.
a treia-oară 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăre Nr. 15.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiun

Numeri singuratici la 20 bani se vând la librăria G. Cârjan, Ploiești

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

În chestia națională.

III.

(§). Încep astăzi cu un exemplu luat din viața de toate zilele.

Un părinte lasă moșia sa copiilor, cu condițiunea, să o muncească împreună, să o folosească împreună și în părți egale, dar' se nu o divizeze.

Părintele a purces negreșit din punctul de vedere al egalei îndreptățiri ce compete copiilor asupra averii părinților lor, și a fost condus de cele mai bune intențiuni când a dispus așa cum a dispus, pentru-că voia să asigure conservarea averii pe seama copiilor.

Eu întreb însă: poate să garanteze cineva, că copiii, în înțelesul acestei dispoziții, vor munci împreună moșia primită dela tatăl lor, și vor împărți în părți egale roadele scoase din ea, în perfectă înțelegere și armonie, până la moarte?

Cred că răspunsul e unanim acesta: la nici un cas!

Negreșit se vor ivi între cei interesați, mai curând sau mai târziu, divergențe de păreri, la început mici și diu-mănoase, pentru-că e imposibil ca toți să muncească la fel, ca unul sau altul să nu caute să scoată foloase mai mari din moșie ca ceilalți, să nu caute să detrimenteze pe ceilalți.

Nu se va întâmpla însă lucrul acesta la nici un cas atunci, când părintele va împărți moșia între copiii sei astfel, ca partea fiecăruia să fie bine precizată și bine limitată, căci în acest cas nu numai că neînțelegerile, certele și dușmăniile vor fi excluse cu desăvârșire și pentru totdeauna, dar' noii proprietari ai moșiei vor fi pîntrunși încă și de sentimentul unei nobile emulațiuni, și vor căuta să se întrecă în bună chiverniseală și în bună înaintare pe calea progresului economic.

Așa stăm și cu drepturile naționale, pe cari în state poliglote, le primesc popoarele din mână Domnitorului lor, din mână bunului lor părinte.

Drepturile naționale, date popoarelor ca drepturi comune, încă duc la neînțelegeri, certe și dușmănii, pentru-că cei mai tari vor pune totdeauna mâna pe toate drepturile, le vor confisca pe seama lor, ear' cei mai slabi rămân cu drepturile — pe hârtie.

Așa e astăzi la noi, în Ungaria.

Comunismul nici aici nu e bun, cum nu e bun în moștenire, pentru-că duce la certe și dușmănii, ci e bun separatismul, care duce la — emulație.

Certele și dușmăniile împiedică dezvoltarea popoarelor, emulația o promovează.

Fiecare popor își are individualitatea sa specială națională, cu totul independentă de individualitatea celorlalte popoare, căci fiecare popor își are limba sa, legea sa, datinele și moravurile sale, portul seu, istoria sa. Fiecare popor trebuie să-și aibă dar' și teritoriul seu propriu, pe care să se poată mișca neconturbat de celelalte popoare, ca aici să-și poată dezvoltă individualitatea sa.

Nu numai drepturile popoarelor trebuie deci precizate în legi fundamentale, ci înainte de toate, trebuie să fie precizate în legi limitele teritoriale, pentru a se ști, că drepturile unui popor până unde se extind; unde e frontiera, la care se încep drepturile altui popor?

O împărțire teritorială după naționalități, o delimitare națională se cere dar' ca prima condiție a rezolvării chestiei naționale, pentru-că numai în acest cas popoarele primesc și garanții că drepturile lor vor fi respectate, fiindcă pe calea aceasta fiecare popor ar fi pus în posesia sa de sine singur viața drepturilor sale, fiind singur însărcinat cu executarea și controlarea lor.

Și aceasta se poate ajunge numai pe calea federalisării monarhiei, pe baze naționale.

Să se formeze zone naționale (să le numim așa), în care limba oficială, fie la instrucție, fie la administrație, fie la justiție publică: să fie limba naționalității, care împotrivește zona. Să se știe, că peste frontiera zonei oculte, drepturile naționalității care o cuprind, se pot extinde, pentru-că să lovesc de drepturile altei zone.

Căci, în definitiv, întreaga luptă națională se poartă numai în jurul limbei, și fiecare naționalitate nu cere alta, decât garanții că nime nu o va împiedica în dezvoltarea sa firească, nu cere decât seut în contra desnaționalizării.

Și acest seut trebuie să se dea, va trebui să se dea tuturor popoarelor monarhiei.

Prea e dreptă lupta ce o duc popoarele monarhiei pentru asigurarea existenței lor naționale, și prea legală e calea, pe care caută seut în contra desnaționalizării lor forțate.

Cei ce conduc destinele monarhiei vor înțelege odată, că dreptate trebuie să li-se facă; pentru-că scopul mai înalt al statelor nu poate fi acela de a ține popoarele ce le compun în o continuă agitație și în o continuă luptă pentru existență. Vor înțelege odată, cei ce datori erau de mult se înțelegea, că luptele

continue provoacă slăbire de puteri, și că slăbind popoarele monarhiei, în luptele continue interne ce le poartă, slăbește monarhia însăși.

De aceea, cei chemați vor fi siliți să dea drepturi popoarelor în forma cum ele le cer, și cum lor le convine, ca să-și vadă asigurată existența lor și — existența monarhiei.

Dee-le; că dacă nu le dau, popoarele le iau!

Sibiu, 4 Martie n.

Noul Metropolit. Consistorul plenar al episcopiei Aradului e convocat pe Marți, ca noul Metropolit să-și iee rămas bun dela oamenii cu cari împreună a condus dieceza Aradului aproape un sfert de veac. Tot atunci se vor lua dispozițiile necesare pentru conducerea interinală a diecesei Aradului. I. P. S. S. va pleca Mercuri sau Joi. A. R. D., ca se facea, în consistorul arhiepiscopiei din Sibiu, pașii de lipsă pentru instalare. Actul instalării se va face Duminică, în 12 Martie n.

500 gendarmi. În Budapesta decurg peractări, ca în curând să se zidească o mare casarmă în care să fie internați 500 gendarmi, se zice, pentru-că să fie la îndemână când socialiștii se vor răsvrăti în capitală și în ținuturile din jur. Cât de bas caracterizează această măsură regimul caietelor, ce domnește la noi în țeară. Cu acest regim guvernării nostri socot că vor pute rezolva ori-ce chestie!

Archierii la Széll. Joi a fost primit în audiență din partea prim-ministrului Széll atât Metropolitul Românilor greco-orientali I. P. S. S. Ioan Meșianu, cât și patriarhul Sârbilor. George Brancovici, Cu acest din urmă ministrul-preșident a vorbit despre afacerile congresului național sârbesc, și a promis îndreptarea greșelilor comise de antecesorul seu.

Bánffy tot mai mare! Postul prim-ministrului maghiar Bánffy a fost numit mareșal-suprem de curte, pentru Maghiari, post reîntrăg sub Bánffy. Pe calea aceasta Bánffy e scos din dieza maghiară, pentru-că face parte din casa magnaților.

Așa s'a curățit Széll de el pentru totdeauna.

Eliberat. Marți, 7 l. c. la orele 8 dimineața, dl Aurel Cif. l'implinindu-și osândă de trei luni, va fi eliberat din temnițele Seghedinului.

Certele „independențistilor“.

Știrile ce s'a străcurat în timpul din urmă despre viața internă a partidului 48-ist, pus sub conducerea lui Kossuth Ferencz au spus de multe-ori, că înflăcărații patrioți nu se prea înțeleg între sine.

Organul lor, ziarul *Egyetértés* și-a perdut cea mai mândră podoabă — iscălitura lui Kossuth fiul, ce strălucea în fruntea ziarului. Se vede, că Kossuth a presimțit ceea-ce de fapt s'a întâmplat în zilele acestea.

Partidul 48-ist, într-o sedință a declarat că E-s nu este organul partidului, căci nu mai reprezintă vederile partidului. Tot atunci 48-istii au condamnat ținuta colegului lor *Egyetértés* Károly, care acum e domn peste E-s. Mai interesant e faptul, că această sedință a fost prezidată de Kossuth Ferencz, care și acum e un neobosit colaborator al ziarului E-s.

Ziarul E-s în nrul seu de Mercuri înjură în limba sa „cavalerească“ pe 48-istii, cari au luat parte la sedința amintită. De sigur, că după aceasta 48-istii vor începe să-și spele rușele în public, căci după-cum se vede, au devenit extrem de murdare.

Fusiunea „dualiștilor“.

Un fapt de istorică importanță pentru politica Maghiarilor s'a întâmplat la 2 Martie. Pe când „independențistii“ se ceartă, cei-ce stau pe baza dualismului se contopesc într'un singur partid. Faptul s'a împlinit.

Partidul „național“, sau apponyist, s'a declarat că intră în partidul guvernului, dimpreună cu șefii sei *Horánszky* și *Apponyi*. Astfel după o existență de 23 ani partidul național încețază. În opoziție mai rămân „independențistii“, decimați și certafi, și partidul popular, care are prospecte de a se întări și are toate calitățile unui partid de guvernament.

Partidul „național“ poate să fie satisfăcut, dimpreună cu toți Maghiarii, că nu mai are rost de opoziție. Toate dorințele i-s-au realizat. Partidul guvernamental i-a împlinit tot ce doria, și s'a făcut așa zicând însuși mai național decât „partidul național“.

Prin întrarea apponyistilor în partidul guvernului se va face în acest partid un inevitabil proces de curățire și însănătoșare, care Ungurilor numai spre bine le poate fi. Pentru noi însă e foarte problematic ce urmări va avea noua fuziune în viața politică maghiară?

Criminalul nevinovat.

— Roman —

de (9)

Gabrielle D'Annunzio.

V.

(Urmare).

Cu voce, care tremura de neconsolată gingășie, ea continua:

— Nu te pot consola! Mângâiere pe seama ta nu mai există, dar' nici pe a mea seamă... Te-ai cugetat tu la aceea, că cineva totdeauna va sta între noi doi?... Cugetă!

Dar' sufletul meu tremura de un singur gând negru, fulgerător:

— Debat-il iubesc toți! — am zis eu și am întrebat-o:

— Tu iubești-l?

— Oh, Dumnezeu meu, de ce mă întrebi?

Am întrebat-o de nou, deși întrebarea și mie însu-mi îmi cauza durere:

— Tu iubești-l?

— Nu, nu. Îl urăsc.

Involuntar am simțit, cum gândul meu tainic prin această fașune ca-șicum ar fi aflat aprobare, ba chiar com-

plice. Dar' răspuns-a ea oare sincer? Otimăre? Cuprins de sentimente de recunoștință m'am aplecat spre ea. Simțeam necesitatea de a-i destăinui cugelele mele, ca să-i potez antipatia față cu fetal ce avd să se nască, ca-șicum ne-ar fi inimic comun, neîmpăcat. Am luat-o de mână și i-am zis:

— M'ai liniștit nișel. Îți mulțumesc... Vei recunoaște și tu...

Și planul meu criminal mascându-mi-l cu speranța creștinească, am continuat:

— Există provedință. Cine știe! Doar' totuși va fi pentru noi o scăpare... Știi, cum o înțeleg această. Cine știe! Roagă-te lui Dumnezeu.

Era rugăciunea pentru moartea copilului. Și când am înduplecat pe Iuliana să împrăie la ceruri ascultarea rugăciunii sale, am pregătit-o pentru evenimentul morții și mi-am făcut-o aproape complice spiritual.

Încă odată „mi-s'a ivit Raimund, dar' nu în icoana băiatului cu ochii suri, ci în icoana băiatului cu ochii suri, cu fața astută și rătăcioasă, ci ca un trupșor mitit, roșate și moale, care abia respira, și pe care putea să-l omoare și cea mai slabă apăsare.

Clopotul capelei La Badiola a început să sune. Iuliana l'a tras mâna din a mea și i-a făcut cruce.

VI.

A trecut luna a patra și a cincia. Talia sveltă, înaltă și madioasă a Iulianei a devenit puternică și diformă. Se simțea față de mine umilită, biata femeie, ca-șicum ar fi fost având vre-o boală scârboasă!

Ear' eu simțeam că am ajuns la sfârșit și că nu mai sînt capabil să suport povara acestei miserabile vieți.

Zilele treceau cu nemiloasă tardi-vitate. Vremea nu curgea, ci picura greoiu. Și înainte-mi aveau încă vara și o parte a toamnei. Toate erau în zădă. Munca nu-mi era spre urșință, nu aflam mângâiere în ea, căci lucrăm fără cumpet, toate de-a valma, nesistematic, febril.

Căsenii aiurau toți despre viitoarea fericire, despre băiatul ce avd să se nască și involuntar erau conjurați toți în contra mea, neconștienți imi râniau sufletul. Când mă apropiam de ei, eram întotdeauna cuprins de griji și temeri, ca-șicând aș fi fost de grâni și pateri în societatea unor astfel de oameni, cari dispun de arme apărătoare, despre a căror putere de primăjduire ei nici idee nu au. Neconștienți eram cuprins de fiorii spaimelor, că asupra mea se vor descărca armele lor. Ca să am parte de ceva liniște trebuia să caut singurătatea; trebuia să fug din fața lor; dar' în singurătate mă aflam în față cu

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Révașe din Paris.

— Dedicate Floricai. —

4 Făurar.

Cum pe la voi e iarna în toiu, nu uita să dai fîmrituri și boabe la vrăbiile flămînde, fără culcuș.

Spune-mi ce mai face pestrița mamei nașei, și de mai trăește moftă cu inelul de pîier ce nu cobora din poiată până nu lăsa în cuibar pe toată ziua câte un ou cu două gălbînue, mare cât o prostie spusă cu gura plină.....

Dar' cocoșu, Mătură coșu?

Nu lăsa de latură pe Fidel. De el spune-mi multe. Bună-oară spune-mi că mai ieri a fêștit rochea de mătășă a coanei Penciu și cum e ea împototă și țifnoasă era mai mai sără în tavan de necaz.

Spune-mi cum l'ai certat, cum l'ai arătat deștu, l'ai făcut de ocară cu lumea străină și cum lui de rușine i-a venit

lacrîmile în ochi. Cum apoi umilit, s'a rostogolit la poalele șorului tîu ca un sclav ce cere iertare.....

Tot așa blând se uită el, cu ochii lui negri și mari ca ochii de fată frumoasă dojenită de curînd? Câte-odată mai latră el pe înfundate și cam răgșit, așa cum vorbă junele Iulian, când venia Sămbăta pe la noi? Sgarda cu zurgălăi ce i-am prins-o de gât la plecare, o mai ține? Vai de mine, ce veselie era pe el atunci! Ședea numai lângă mine, cu ochii țîntă într'ai mei, nu-i venia să se deslipească; mă ruga par'că să nu plec..... Fidel nu m'a slăbit o clipă din ochi, își lua bine rămas bun. Presimțea că are să treacă vreme fără să ne vedem.

Ca din partea mea mângăie-l, vorbeste-l de mine. Când veți fi numai voi doi singuri în casă, cetește scrisoarea mea lui Fidel. Pe cei pe colo, unde n'o pricepe, fă-l tu să înțeleagă. Să-i crezi, și nu te socoti mai superioară lui. El n'a umblat la școală; nu știe carte. Fidel cetește bucuria și durerea din sufletele noastre. Tu și Fidel sînteți amicii mei.

(Va urma).

F. Cioflec.

cari au în mijlocul lor pe noul president Loubet.

În fruntea corpului diplomatic, îmbrăcat în manta violetă e nunțul apostolic trimis al Papei.

După acestia, privirile sunt atrase de apariția grupului trimișilor extraordinari. Vre-o sută de ofițeri în diferite uniforme, cari orbesc privirile prin aurul, argintul și colorile vii, pe cari se reflectă razele soarelui, lasă lumea cu gurile căscate, privind la epoleți și decorații. Pe deasupra tuturor se zărește de departe pletindu-se într-o parte și în alta chiciura de păr alb ce cade de pe căștile de aur a patru uriași prusieni trimiși ai împăratului Germaniei. Ei merg într'un rînd și asupra imponentelor lor figuri toate privirile sunt atrase. Chiar cei mai patrioți, cei mai anti-germani Francezi, nu-și pot înăbuși o exclamare de admirație ce provoacă acesti coloși cu ținuta lor marțială. Se zice, că unul dintre ei, majorul Plüskow-Plüskovo are doi metri și 10 centimetri înălțime.

Înaintează apoi masa de senatori și deputați, generali, magistrați, instituții și societăți, al căror șir dublează garnisoana Parisului scoasă de strade.

La amezii, capătul convoiului ajunge la catedrală *Notre-Dame*, cociugul e dus în lăuntru și așezat pe un pompos catafalc. Zidurile cioplite și ridicate prin secolii XII și XIII în curs de 200 ani, această măreață sculptură de piatră, martoră atârtoare fațete mărețe și triste, îmi ascund privirii cursul pompei.

La orele trei convoiul se pune în mișcare înspre cimiterul *Père Lachaise* în aceeași ordine. După trei discursuri și după defilarea armatei corpul e scos în criptă și totul reîntră în uitare.

În timpul zilei au fost arestați, pentru că n-au voit a eși dintr-o casarmă în care voiau să țină soldaților discursuri deputații: Derouléde, Millevoye și Habert. Deasemenea au fost arestați toți cei ce și-au manifestat cel mai mic strigăt de antipatie contra oricui, și toți cei ce nu s'au conformat celui mai mic ordin.

Frăția.

Din Bănat.

O luptă pentru drept.

Caransebeș, 23 Febr. n.

(Urmare și fine).

D-nii Ilie Curescu și Ioan Nemoian se pot mândri că, la adunarea de mijloc nu au contribuit de loc, dar la risipirea lor, punând societatea în stare de apărare, au lucrat din răpădărie.

Te întreabă, domnule Curescu, că, oare punând la cale prigonirea societății, care s'a angajat a lupta pentru biserică, ai îndemnat comitetul parohial să lucre în interesul public și al biserice?

Ori, în decursul luptei, nu ai simțit și nu ți-a venit a crede, că mâna Domnului zace asupra societății?

Nu începe în sufletul d-tale respectul față de scopul societății, care nu cruță ostenele, lucrând pentru umanitate, fără nici un *interes personal*, ci numai condusă de dorul de a desvolta simțăminte bune și creștinești.

Să privim la toate societățile înființate de femei, pentru scopuri umanitare și culturale și să cercetăm lucrările lor binefăcătoare și mijloacele, cu cari încep aceste lucrări și vom afla, că

cel mai mare dușman al meu, cu mine însumi.

M'am decis să părăsesc La Badiola și să plec la Roma, pe un bun noroc.

Și pretext am aflat destul de bun.

Fiindcă la început nu plănuiserăm vizită așa îndelungată, a trebuit să se aducă în ordine multe de toate în jurul casei, pentru-ca să putem prelungi vizita încă pe timp nehotărât. Mi-am înșinat călătoria și am motivat-o în mod acceptabil. În presara plecării, când tocmai îmi încheiasem gîmăntanul, aud bateri în ușă. Uimit vîd, că intră Iuliana.

— Tu ești?

— I-am mers spre întîmpinare. Ea respira greu, ochii ei trădau neliniște. Am pofțit-o să se așadă; după scurt timp m'a întrebat timidă:

— Așadară voești să pleci?

— Da, doar știi, mîne dimineață.

— Spune-mi adevărul, — a început ea de nou, după o lungă pauză. — Când te vei reîntoarce?

— Nu știu.

Se făcu earăși tăcere.

— Mă părăsești?

Atât de profundă tristețe era în vocea ei, încât la moment mi-a dispărut rigiditatea și m'a cuprins tristețe și compătimire.

— Nu, — i-am reflectat eu, — nu te teme Iuliană. Îmi trebuie însă liniște. Nu mai pot suporta. Am lipsă de liniște.

(Va urma).

ele de capitale nu întrebă, ci fac ca albinele, umblând, suflete umane, la suflete umane, adunând astfel pe ușor capitale respectabile.

Să privim chiar la societatea prigonită de d-ta și să cercetăm cum a stat ea la început.

Cu inimile frînte de durere, cu ochii plini de lacrimi și cu *mîinile goale* au stat femeile înaintea cimiterului *părăsit și prăpădit de sîlbatic*. Și ce vedem azi acolo?

O casă pentru pázitori, care a costat	1.100 fl.
Pázitor, care în timp de 12 ani a primit	600 »
Cărări și alele care au costat	300 »
Fântăna care a costat	60 »
Zidul, acum reparat, care costă	900 »
1.600, din care s'au plătit deja	100 »
Fond inalienabil	100 »
Repararea și asigurarea casei timp de 12 ani	150 »
Spesele procesului	150 »
Suma	3.360 fl.

Un capital de aproape 60.000 fl. îți trebuie, dle Curescu, care, cu 5%, se-ți aducă suma de 3.360 fl. ca să le pui bisericei la dispoziție pentru lucrările servite de societatea femeilor la cimiter.

Umanitatea nu întreabă de ură, nici de alte slăbiciuni, cum e *răsunarea* etc. etc., ci întinde mîna, spriginind scopul.

Făcut-ai și d-ta așa? Cunoști d-ta umanitatea? Societatea s'a adresat la toate instituțiile din loc, cu un *apel*, după ajutor; s'a adresat și *comitetului comunității de avere* și *Beamten-Ver-einului*, la care d-ta ești președinte, și cu *retour*, fură înapoieta societății apărute, scris acel *retour* cu *mîna proprie a d-tale*. E lucru frumos acesta?

Nu d-tale au fost adresate, ci instituțiilor, și d-ta nu trebuie să te identifice până într'atîta cu ele, încât vaza instituției s'o jertfești urei d-tale personale. Interesul instituțiilor ăntăiu, apoi interesul personal, la ori-care instituție!

Puteai, se-ți lai exemplu dela o instituție, la care conducătorul e Jidan și care îndată trimise 5 fl. pentru salutarul scop al societății femeilor române.

Ce-ți sînt însă d-tale instituțiile românești? Ele îți servesc, precum am văzut, numai pentru acte de răsunare.

Să privim la *Severineana*, să vedem ce ai făcut aci pentru răsunarea d-tale.

Pe doi dintre inițiatorii ei nici nu i-ai pus în prospectul publicat din incidentul înființării ei, deși acest prospect a fost acoperit cu mai bine de 40 de subscrieri.

Pentru postul de cassar a competat și a oferit instituției o cauziune considerabilă, *președintele de odinioară al Reuniunii de cîntări*, care nu a voit să se alăture campaniei d-tale contra societății femeilor, ci mai bine a demisionat. Dinsul a contribuit la crearea *Severinenei* vînzînd mai mult de 100 de acțiuni, și la stăruința d-tale fu respins, ear' postul de cassar fu dăruit unei — *moașe*, par'că și aveau ar pute fi manipulat cu instrumente igienice.

Nu moașe se cer la conducerea unei instituții cum e *Severineana*, ci *bărbați cari s'o bucură de popularitate, bărbați, cari au cunoștință de lipsurile poporului, crescuți în mijlocul lui* și cari *ofer instituției garanță prin cauziune*.

Închei raportul meu, pofțind pe toți aceia, cari se interesează de cimiterul român din Caransebeș să ostenească până acolo, să vadă ce impresiune face, acum, cimiterul; încă în pragul lui, te apucă o evlavie, un simțămînt, care îți spune că, *aci e fortăreața ângerului liniștei și al păcii*.

Fac și o mică indiscrețiune, șoptindu-le, că, în fundul cimiterului, se află o cărare, bătută de generalul *Doda* în timpurile din urmă, și o bancă pe care se odihnea când căuta liniște acolo. Șezînd pe bancă, lângă un amic al seu, ofta greu și șoptea de multe-ori generalul: *»O lume, lume! mult mai ești frumoasă! numai de-ai avé mai puțini oameni ticăloși!«*

Banca, din pietate, e lăsată tot acolo; și, când treci pe acolo, îți pare că vorbele lui *Doda* se aud încă prin aer și fără voe îți zici, că *»drept a grăit generalul Doda«*.

Cărpanu.

Dela margini.

— *Apel și rugare către onorata inteligență română și către onoratele redacțiuni ale foilor române.* —

După multe și grele încercări, ni-a succedat a forma: *»Reuniunea învățătorilor români gr-cat. din comitatele Sătmăr și Ugocia aparținătoare diecesei de Gherla«*.

On. public român, cu plăcere a luat cunoștință despre înființarea acestei Reuniuni, care este o sentinelă culturală în aceste părți.

Unul dintre mijloacele principale atît pentru conservarea, cît și pentru răspîndirea culturii, sînt bibliotecile, din cari se pot provede cu nutremit spiritual membrii Reuniunii și amicii ei din localitate.

Așa am decis și noi în ședința comitetului nostru central, ținută în Baia-mare, la 29 Decemvrie st. n. 1898, realizarea acestui postulat cultural statorit de altfel și în însăși statutele Reuniunii.

Știm noi prea bine că datorința corporațiilor este, ca din venitele lor în primul rînd se-și procure ziarele și cărțile cele mai necesare pentru cultură. La această fericită poziție însă numai mai tîrziu vom ajunge, și atunci ne vom și împlini datorința.

Ear' până la acel termen dorit ne îndreptăm rugarea către onoratele redacțiuni, către on. domni autori și editori de cărți, ca să binevoiască a ne pune la dispoziție în biblioteca noastră câte un exemplar din prețuitele lor ziare, și adevăd din prețuitele opuri ce le edau.

Pentru marinimoasa bunăvoință exprimăm în locul acesta de acum călduroasa noastră mulțumită și recunoștință.

Adresa e: Biblioteca Reuniunii învățătorilor români sătmăreni în *Felső-bánya* (Sztármár megye).

Apelăm de nou și rugăm cu toată încrederea pe marinimoșii amici ai culturii noastre naționale, să binevoiască a asculta și a împlini modesta noastră cerere, ca așa punînd un început favorabil culturii noastre naționale, să putem înainta către scopul dorit.

Baia-spie, la 27 Febr. 1899.

Atanasiu Lupan,
președinte.

George Dipse,
notar.

Cronica zilei.

Sibiu, 4 Martie n.

Concert. «Reuniunea română de muzică din Sibiu» va da concertul seu ordinar Mercuri, în 8 Martie n. a. c., în sala dela «Musikverein». Incepul la 7 ore seara. Programa se va publica mai tîrziu.

Biletele s'edau în ziua concertului dela orele 11—1 în «Musikverein» și seara la cassă.

Prenotări la locurile din cele două rînduri dîntăia se fac la cassarul Reuniunii, Luni, în 6 Martie și Marți, în 7 Martie a. c. n., dela orele 2—3 după amezii, în localitățile casinei române, pe lângă solvirea unei taxe de 20 cr.

Reforma băncilor. După-cum se vestește, la 8 Martie directorii și ex-mișii băncilor ungurești din întreagă țeara vor țină o conferință în Buda-pesta. În această conferință se va discuta chestiunea reformei băncilor, care de altfel e mult ventilată și în presa ungurească și despre care și noi am amintit de mai multe-ori.

Din Viștea-de-jos ne scrie dl *Pavel Borzeu*, «inspector de morți», des-mîndînd știrea ce am dat despre vîrsatul negru. Zice că numai 2 casuri de moarte au fost; înmormîntările s'au făcut ziua, nu cu asistență de gendarmi ci cu străji ale comunei. Asemenea declarație ne-a trimis și primăria.

Cărțile postale trimise în România. Nu de mult am amintit, că direcțiunea postelor române taxează ulterior cărțile de corespondență de 2 cr. care trec dela noi în România. În urma acestora ministrul ungar de resort a dat odinațiune, ca în viitor cărțile postale care se trimit din ținuturile limitrofe să se timbreze cu 5 cruceri, ca astfel să nu mai fie taxate ulterior în România.

Despre Papa din nou se dau vesti sensaționale. Agenția Reuter anunță, că în zilele aceste Papa s'a rîcit și are dureri mari în coaste. Alaltăieri deodată și-a pierdut simțirile și mai mult timp a rămas în această stare. Doctor Lapponi zilnic îl cercetează de 4—5 ori. Din cauza boalei acesteia se crede că nu se vor țină sîrbările ce erau să se aranjeze din prilejul aniversării încoronării de Papă.

O apreciere. Azi a apărut nr. 8 al *Foii Poporului*, cu bogat și variat material, ilustrată cu portretul lui *C. A. Rosetti*.

În acest număr aflăm publicată o scrisoare a unui cetitor al foii, care este o apreciere reală a folosului acestei foi pentru popor și e prețioasă, fiindcă este eșită din judecata nepreocupată a unui om din popor.

Eată o parte din această scrisoare — care face de prisos ori-ce comentat:

Mueruș, 8 Febr. c.

»Eu de când cetesc *Foia Poporului*, zic și voi zice, că *m'am luminat în toate privințele*, încât nu sînt în stare să pot descrie, pentru aceea așa dor, și totodată și rog pe toți cetitorii «Foi Poporului» ca să *stîrnuiască cu toate puterile, să putem lăși și băga această lumină în toate colțurile noastre românești*, fiindcă cetind «Foia Poporului», fiecare va ști ce are de făcut ca Român adevărat și a-și apără dreptul seu.

»Această epistolă am scris-o după-cum am priceput, fiindcă științe căștigate din școală nu am, *numar cum m'am deprins cetind «Foia Poporului»*.

Ioachim Lainer,
cantor.

Hymen. Dl *Iosif Chidu*, măiestru măcelar și d-soara *Elena Poponea*, anunță cununia lor, ce se va sîrba Duminecă, în 5 Martie n. a. c., în biserica gr-ort. din Sibiu (suburbul-Iosefin).

»Sălăgiana«, noua bancă românească din Sălăgiu, (Jtbou), va țină prima adunare generală în 18 l. c. Intemeiată cu un capital de 90.000, în ciuda anilor grei din urmă «Sălăgiana» prezentă un bilanț solid. Profitul curat e de 5401 fl. Capitalul social a fost încasat aproape întreg: 88.097. Depuneri a avut peste 19 mii.

Iubileul principatului Lichtenstein. În septemăna trecută și-a sîrbat principatul Lichtenstein iubileul de 700 ani dela existența sa. Actualul domnitor al principatului este Ioan II-lea, care s'a urcat pe tron la 1858. Întreg principatul are o întindere de 179 chm. pătrăți, pe care sînt 16 comune. Capitala Vaduz are 1200 locuitori. Numai republica *San-Marino* și principatul *Monaco* sînt state mai mici ca principatul Lichtenstein în întreagă Europa. Interesant este, că principatul Lichtenstein n'are nici un soldat; un corp mic de gendarmi grijește de ordinea publică. Datorii de stat încă nu are decît 7500 fl.

Țărișoara asta de altfel e Eldorado femeilor, pentru-că aici nu s'a pomenit ca vre-o fată sau veduvă să rămână nemăritată. Dintre legile țerei unică în felul seu este aceea, care nu numai asigură votul universal, fără dispune sub pedeapsă aspră, ca fiecare cetățean să folosească dreptul de alegere. Parlamentul principatului are 15 membri, dintre cari pe 12 îi alege poporul, ear' pe 3 îi denumește principele. Posta și finanțele țerei sînt încă sub administrația Austriei, dar în anul viitor și în privința aceasta va avé dreptul seu autonomie.

Corteșiri pentru vicecomite. Din comitatul Caraș-Severin ni-s'au trimis două *apeluri*, adresate membrilor municipali din acel comitat în chestia alegerii de vicecomite, post devenit vacant prin moartea vicecomitelui *Litsek*. Un apel l-au dat *Lugojenii*, în favorul candidatului lor, *Marsovshy Árpád*, actualul primar al orașului Lugoj, ear' pe celalalt *Caransebeșenii*, pentru al lor candidat, *Fialka Károly*, fibiriu în Orșova. Nimic neobcinuit. Revoltător e numai faptul, că pe apelul dîntăiu figurează numele dlui *Titu Hăgieș*, ear' pe cel din urmă numele dlor Dr. *Badescu, Ilie Curescu, Patriciu Drăgălina, Ioan Ionaș*, tot oameni cu un nume oarecare înaintea Românilor. Bine, n'au oamenii acestia alta de lucru? Și în cele din urmă, nu mai au oamenii acestia nici un gram de sfiială în fața Românilor?

Expulsările continuă în România. Au fost expulsați d-nii *Brănișteanu*, red. la *Adevărul*, *Friedman*, corector la *Dreptatea* și un *David Iancu*, croitor.

Bács Nándor — nu e nebun! Eroul de tristă amintire, Bács Nándor, marele defraudant al oficiului de dare din Arad, ca să scape de pedeapsă, — doar' după pilda lui Pulszky, al cu tablourile, — a simulat nebunie. Acum se vestește, că medicii nu numai că nu l-au aflat nebun, dar' au constatat că Bács e un rafinat simulant.

În urma acestora pungașul va fi transportat în curînd în închisoarea din Arad — lângă colegul seu de pungașii Krivány, și tribunalul va continua pertractarea întreruptă.

Vicecomite suspendat. Ni-se anunță că *Kapocányi Mór*, vicecomitele comitatului Făgăraș a fost suspendat din oficiu, din partea ministrului de interne, pentru defraudările întemplete la cassa orfanală a comitatului numit. Cu conducerea agendelor a fost însărcinat protonotarul comitatens. Se știe, că fostul cassar comitatens, un anume *Grünfeld*, a păpat mai multe mii de florini, și a luat apoi drumul spre — America. Suspendarea a urmat la cererea Românilor.

Soarele la miezul nopții. Călătorul francez Ch. Grad, care a făcut o excursiune la nordul Suediei și Norvegiei, scria următoarele din Hammerfest despre acest spectacol pe eare l'a observat în noaptea de 17 spre 18 Iulie:

»De abia închisese ochii, când căpitanul vasului veni în salon și ne anunță soarele. Ciasul arăta punct miezul nopții. În mai puțin de un minut fui pe punte căci, neputînd să capăt o cabină nu mă mai obosisem să mă desbrac. Ce spectacol splendid, măreț! Prin deschizătura unui braț de mare, între două șiruri de munți, maiestosul soare se arăta în toată strălucirea lui. Ah! penele unui pictor, avînd cele mai bogate colori, n'ar pute să reproducă colorile acestei scene. Și nu poate să existe nici o imaginație de poet, destul de puternică, pentru a le exprima în cuvinte. Nimic decît lumină cu tonuri arzătoare, înflăcărâte, orbitoare, sbucnind dintr'o spîrtură a norilor boreali. Această lumină arunca tonuri purpurii și scilpitoare asupra norilor și asupra mării, asupra creștelor munților și prin frunzișul unei păduri de arbori pitici care se afla pe o parte a strîmtoarei prin care treceam. Cu încetul lumina se întinse la orizon, fiecare val al mării reflecta imaginea astrului care se ridica din nou fără să fi dispărut sub orizon. Cu neputință de exprimat prin cuvinte sublimul fenomen. Cine l'a văzut odată nu-l va uita în veci.

Prin analize și observațiuni făcute de autorități medicale s'a constatat, că recunoscuta *apă amară «Franz Josef»*, după compoziția sa este singurul mijloc salin purgativ de efect durabil și plăcut la beut. Premiată la 10 expozițiuni europenești cu medalii de aur. Se poate căpăta pretutindenea.

Știri mîrunte. În muzeul austriac din Viena se află expusă interesanta și prețioasa colecție de dantele a Archiducesei *Maria Teresa*.

— În *Turda* s'a întîmplat, că Szalma András atît de nenorocit l'a pămuit pe Jeney Gáspár, încât acesta a murit imediat.

— *Otto Maslowsky*, finanț din Panceiova s'a sinucis pentru-că pudrata casserită pe care o iubia cu dor cu foc — a dispărut din oraș.

La

Abonament lunar

pentru

Martie st. vechiu

învită

Administrația ziarului „TRIBUNA“.

POSTA REDACȚIUNII.

Contra corsetajului — e toată lumea, afară de dame. Dacă vrei să scrii, și crezi că ai reuși să le abai dela afurisita modă, primim bucuos spre publicare. În București s'a ținut (pare-că Joia trecută) o conferință, la «Ateneu», contra corsetului. Poți să lai de aci prilejul de a combate acest vițiu al «modei». — Chestia de «discrețiune» și «indiscrețiune» se reduce la o mică eroare de tipar. — Raportul a fost întărit, dar întîmplare prea mult; altfel l-am fi publicat.

VIATA SOCIALĂ.

Din Ocna-Sibiului.

Corul bisericesc al plugarilor din Ocna-inferioară (Vizakna) are onoare a invita la *concertul* împreunat cu producțiune teatrală-declamatorică, ce se va aranja Sămbătă, în 11 Martie st. n. a. c., în sala cea mare a restaurățiunei «Reithoffer» (în piață). Venitul curat e destinat pentru biblioteca școlară. Ocna-inferioară, în 1 Martie st. n. 1899.

Comitetul aranjator.

Începutul la 8 ore seara. Prețul de intrare: Locul I. 60 cr., locul II. 40 cr., galerie 20 cr. Suprasolvirile marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita pe cale ziaristică.

Programa: 1. «D-zeul nostru», cor bărbătesc, de D. Cunțan. 2. «Despre lux», dialog de A. Pan, predat de 2 elevs. 3. «Sînt vînat», cor bărbătesc, de N. Popoviciu. 4. «Rugăciunea din urmă», de G. Coșbuc, declamată de „„. 5. «Cucule cu penă sură», cântec popular, de George Dima. 6. «Sentinela», poezie de V. Alexandri, declamată de un elev. 7. «Ziua a apus», serenadă de Marschner. 8. «Haimana», canțonetă comică, de V. Alexandri, predată de „„. După producțiune urmează dans. Învitări speciale nu se fac.

Din Năsăud.

O *serată literară* urmată de joc va aranja societatea școlarilor dela gimnasiul superior fundațional din Năsăud, la 11 Martie st. n. 1899, în sala de gimnastică. Începutul la 7 ore seara. Prețul de intrare: 1 coroană de persoană. Venitul curat este destinat în favorul fondului numitei societăți.

„SĂLĂGIANA“, INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII ÎN JIBOU.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „Sălăgiana“, societate pe acțiuni, în virtutea §-lui 19 din statute se invită

la I-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Jibou (Zsibő), la 18 Martie st. n. 1899, la 10 ore a. m., în localitatea institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt:

1. Raportul direcțiunii.
2. Raportul comitetului de supraveghere, asupra calculului anual, al bilanțului și a propunerilor pentru distribuirea profitului.
3. Stabilirea bilanțului și fixarea dividendelor.
4. Determinarea scopului spre care este a se întrebuința suma stipulată §. 101, punct f. din statute.
5. Alegerea alor 5 membri în comitetul de supraveghere pe 3 ani.
6. Alegerea unui, eventual doi membri în direcțiune.
7. Propunerile prezentându-se în sensul §-lui 32 din statute.
8. Exmiterea unei comisii din 3 membri pentru verificarea procesului verbal.

Jibou, la 28 Ianuarie 1899.

Direcțiunea.

Contul bilanțului.

ACTIVE:		PASIVE:	
Cassa în numerar	2190 71	Capital social	90000.—
Cambii escomptate	62668 25	„incurs	88097 —
„cu acop. hipotecare	31248 50	Depuneri	19846 69
Împrumuturi hipotecare	74406 22	Cambii reescomptate	56269 —
Hărți de valoare	160 —	Depozite	32 —
Protest	30 69	Interese anticipate	1828 18
Mobilier	230.15	Creditori	53 —
10% amortisare	83.01	Profit curat	5401 15
Debitori	185 51		
	171527 02		171527 02

Contul profitului și perderilor.

EȘITE:		ÎNTRATE:	
Interese de depuneri capit.	879 24	Interese dela cambii	5738 56
„ridicate	59 46	„Impr. hipot.	5671 —
Marce de prezență	552 40	Provisiune	3128 35
Spese curente	1528 28	Taxe de cereri	285 95
Contribuție	865 94	Diverse	976 45
Interese de reescompt	2611 85		
Porto	116 71		
Salare	3477 27		
Chirie	225 —		
Amortisare din mobilier	83 01		
Profit curat	5401 15		
	15800 31		15800 31

Jibou, 20 Ianuarie 1899.

D. Suciu m. p., director executiv. Georgiu Pap m. p., președinte. Iosif Orga m. p., contabil.
Vasiliu Mica m. p. Michael Borbely m. p. Andrei Cosma m. p.
Gabriel Cherebely m. p. Dr. Ladislau Gyurko m. p. Vasiliu Mureșian m. p.
Acest bilanț confruntându-se cu registrele principale și auxiliare a „Sălăginei“
întru toate s'a aflat în conformitate și corect.
Comitetul de supraveghere:
Teofil Dragomir m. p. Florian Cocian m. p., președinte. Demetriu Clonca m. p.

KATHREINER cafea de maltă Kneipp.

Bunicii și mie!

Probat de mulți ani ca cel mai excelent adaus la cafeaua de bone. — Recomandat de medici celor ce sufer de nervi, inimă, stomac, anemie etc. — În sute de mii de familii cea mai plăcută cafea.

[1] 8—10

Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

C. KLEMT,

fabrică de jaluși

Braunau în Boemia

recomandă nouele sale jaluși, ru-
lete și obloane de lemn, de 6 ori
premiate. [26] 4—5

Preț-curenturi gratis.

Agenti

pentru mușterii privați se caută pretutindena.

Covoare, acoperimente și portiere

orientale

LINOLEUM

englez și austriac,
cursore și perdele de

Cocos

se află la

[2356] 7—8

Julius Wermescher,

Sibiu.

Piața-mare — strada Cisnădiei.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterea Șuluțin.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat,
pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite
tablouri în casa fiecărui Român.
Prețul unui exemplar 23 cr.

Librăria „Tipografiei“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

Două cărți folositoare pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
Librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăci 15:

**INDREPTAR PRACTIC
ÎN
ECONOMIA RURALĂ**

compus de

cel 12 prețuri intermitenți în Cîmp.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu

Au eșit de sub tipar și se află de vânzare:

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 20 cr.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Luptele Românilor.

Articoli istorici-politici
de
Doctor Romanus.

Broșură de 120 pag. cuprinzând 16 excelenți
articoli asupra mersului istoric al luptelor
noastre politice. O lectură foarte de actualitate.

Prețul 50 cr.

J. S. ARNHEIM.

Prima și cea mai veche fabrică a
continentului, pentru

Casse (de siguranță)

și

Tresort-uri,

Budapesta

și Berlin.

Întemeiată la 1833.

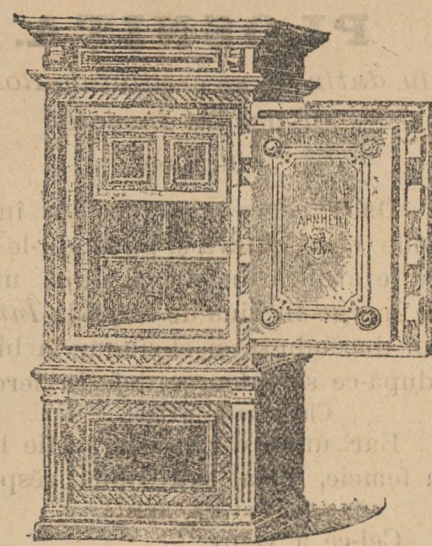
Camără de oțel.

Deposite Safe.

Fabrica:

Budapesta, IX., Külső-Soroksári-út 92.

Deposit de vânzătorie: Dorottya-utca 7.

[1251] 10—10

Important pentru toți!

Prin scutirea legală de dare a benzi-
nului pentru lucrări industriale, precum
și pentru economie este renumitul nostru

motor original „Otto“

pentru benzină

cea mai ieftină putere motorică.

Langen & Wolf,

fabrică de motor,

Viena, X., Laxenburgerstrasse 53.

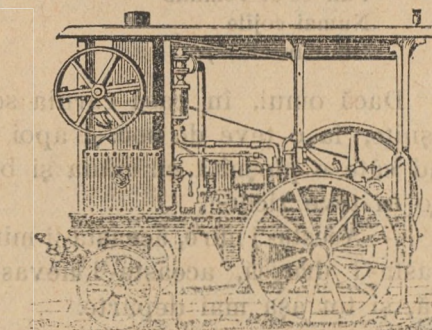
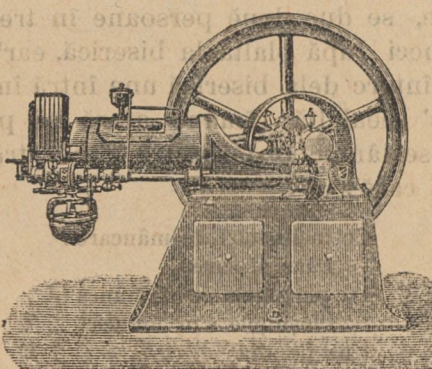
Locomobilul benzin „Otto“

este cea mai bună și cea mai ieftină pu-
tere motorică, pentru ori-care economi.

Fără mașinist, fără schintei, fără nici un pericol de foc.

Informațiuni, prospecte etc. gratis.

[938] 42—52

Cu capac
duplu
numai
fl. 5.25.

Tuturor oamenilor de specialitate și tuturor acelor care doresc
să aibă un orologiu bun, le aduc la cunoștință, că eu am preluat
speciala vânzare a nou inventatelor

oroloage remontoir de goldin iubilare

cu mașinărie de precizie-reformă, îmbunătățită.

Aceste oroloage din goldin curat, cu două capace
și de o construcție pom-oasă și elegantă sunt atât de
bine reușite încât nu pot fi deosebite nici chiar de spe-
cialiști. Învălișul oroloagelor este atât de minunat cisetat,
încât întotdeauna rămâne neschimbat, ear' pentru regulata
funcționare se dă o garanție de 3 ani. [34] 5—6

Prețul unui orologiu împreună cu un lanț elegant de goldin este

numai fl. 5.25.

La fiecare orologiu se alătură gratuit oțușeala de piele. Comandele sunt a se adresa la depoul principal

ALFRED FISCHER,

Viena, I., Adlegasse nr. 10.

Expediția cu rambursă. — Dacă nu convine banii se restituie.

Cel mai eficace mijloc de casă, pentru
a regula mistuirea, pentru a produce o circula-
țiune regulată a sângelui, pentru a depărta
părțile stricate și defectuoase ale sângelui (con-
dițiunile esențiale pentru susținerea sănătății),
precum și pentru delăturarea repede și sigură a
boalelor de stomach d. e. lipsa de apetit, rigăitul,
vănturi, greață, dureri de stomach și foale,
sgărări de stomach, îngreunarea stomachului
cu bucate, flegmă, congestiuni de sânge, he-
moroide, boale femeiești, boale de intestine,
este de 40 ani probat

Balsamul de vieță al Dr. Rosa.

— din farmacia lui **B. Fragner** în Praga 203-III. —

Acesta favorizează întreg actul mistuirii,
produce un sânge sănătos și curat și este un
remediu de casă popular probat, sigur și extins.

1 sticlă 50 cr., 1 sticlă dubla 1 fl.

Prin poștă 20 cr. mai mult.

Vindecarea se face fără dureri prin
înțuțarea alinătoare a alifiei.

In doze de 25 și 35 cruceri.

Pe poștă plus 6 cr.

Fiecare se ceară numai preparate ori-
ginale din farmacia lui B. Fragner în
Praga și se observe, ca toate părțile învelitoare bals-
mului Dr. Rosa să fie provăzute cu alăturata marcă ro-
tundă de scutire, asemenea toate părțile învelitoare
alifiei de casă de Praga poartă marca de scutire în trei
unghiuri alăturate!

Oricine îmi anunță o falsificare primește o remunerațiune!

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispoziție spre vedere.

Depozite în farmaciile I. Török, Budapesta; A. Egger, Budapesta; apoi în Sibiu la
E. Rumler, K. Müller și K. M. Herzberg.

Depozitul principal al producătorului

B. Fragner,

[658] 20—26

farmacie „la vulturul negru“ în Praga, colțul str. Spornier nr. 203.

Expediții cu întoarcerea poștei.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.